

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษาตามการรับรู้ของตนเองและผู้บริหาร และเพื่อเปรียบเทียบว่าบทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษาตามการรับรู้ของตนเองและผู้บริหาร มีความแตกต่างกันหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเทคโนโลยีการศึกษาและผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นโดยตรงของนักเทคโนโลยีการศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของประชากรไว้ดังนี้ คือ

ผู้บริหารในสถาบันการศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งกระทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารด้านเทคโนโลยีการศึกษาในทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้บริหารนอกสถาบันการศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งกระทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารด้านเทคโนโลยีการศึกษาในกระทรวงอื่น (ที่มีใช้ทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ) ธนาคาร รัฐวิสาหกิจ บริษัท

นักเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันการศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการศึกษา โสวัตศนศึกษา สื่อมวลชนทางการศึกษาขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาอื่น ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านเทคโนโลยีการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

นักเทคโนโลยีการศึกษานอกสถาบันการศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในกระทรวงอื่น (ที่มีใช้กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย) ธนาคาร รัฐวิสาหกิจ บริษัท มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการศึกษา โสวัตศนศึกษา สื่อมวลชนทางการศึกษาขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาอื่น

ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านเทคโนโลยีการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากประชากรทั้งในสถานับการศึกษาและนอกสถานับการศึกษา โดยสุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานที่มีกิจกรรมและงานที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีการศึกษา การฝึกอบรม และการประชาสัมพันธ์ รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 420 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหาร 120 คน และนักเทคโนโลยีการศึกษา 300 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งในสถานับการศึกษา 60 แห่งและนอกสถานับการศึกษา 60 แห่ง จำนวน 420 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 311 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.75 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และใช้ได้ในการวิจัย จำนวน 298 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 70.95 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่ง และจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
ในสถานับการศึกษา			
ผู้บริหาร	60	47	78.33
นักเทคโนโลยีการศึกษา	150	140	93.33
นอกสถานับการศึกษา			
ผู้บริหาร	60	40	66.67
นักเทคโนโลยีการศึกษา	150	71	47.33
รวม	420	298	70.95

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการ

ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาจากหนังสือ เอกสาร วารสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
เรื่องบทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษา

1.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ เพื่อรวบรวม
ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทในด้านต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาเขียนเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทของนักเทคโนโลยี
การศึกษาตามการรับรู้โดยภาพรวมในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน คือ บทบาทด้านการผลิต บทบาท
ด้านการออกแบบพัฒนา บทบาทด้านการเลือกและการใช้ บทบาทด้านการบริการและให้
คำปรึกษา บทบาทด้านการบริหารงาน และบทบาทด้านการวิจัย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทของนักเทคโนโลยี
การศึกษา ตามการรับรู้โดยภาพย่อย ของงานในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน จำนวน 112 ข้อ ดัง
รายละเอียดคือ

1. บทบาทด้านการผลิต	จำนวน	44	ข้อ
2. บทบาทด้านการออกแบบพัฒนา	"	18	"
3. บทบาทด้านการเลือกและการใช้	"	7	"
4. บทบาทด้านการบริการและให้คำปรึกษา	"	29	"
5. บทบาทด้านการบริหารงาน	"	9	"
6. บทบาทด้านการวิจัย	"	5	"

และในคอนท้ายของแต่ละบทบาท จะมีคำถามปลายเปิด 1 ข้อ สำหรับให้ผู้ตอบระบุ
กิจกรรมอื่น ๆ ของนักเทคโนโลยีการศึกษา (ถ้ามี)

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)
โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้บริหารและนักเทคโนโลยีการศึกษา แสดงความเห็นตามการรับรู้

2. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

เมื่อสร้างแบบสอบถามตามลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ได้ขอให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามทุกข้อก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ช่วยพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความตรงตามเนื้อหา หลังจากนั้นได้นำผลที่ได้กลับมาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและนักเทคโนโลยีการศึกษา ทั้งในสถาบันการศึกษาและนอกสถาบันการศึกษา จำนวน 8 คน ซึ่งแบบสอบถามใช้ได้ทั้งหมด

3. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่หน่วยงานที่มีกิจกรรมและงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา การฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ ทั้งหน่วยงานในสถาบันการศึกษา ได้แก่ ทยวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานนอกสถาบันการศึกษา ได้แก่ กระทรวงอื่น รัฐวิสาหกิจ ธนาคาร บริษัท ทั้ง 120 แห่ง จำนวน 420 ชุด โดยบางส่วนผู้วิจัยนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง และในบางส่วนได้ส่งทางไปรษณีย์ไปถึงผู้บริหาร และนักเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันนั้น ๆ โดยตรง และให้กลุ่มตัวอย่างส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยนัดเวลาในการรับแบบสอบถามคืน 2 สัปดาห์

2. แบบสอบถามที่ได้รับคืน มีจำนวน 311 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.75 ของแบบสอบถามทั้งหมด เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์โดยพิจารณาจากการตอบครบทุกข้อ มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 298 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 70.95

เกณฑ์ให้คะแนน

ตอนที่ 1 ในการวิเคราะห์ข้อมูล นับจำนวนความถี่ของข้อคำถามแต่ละข้อ
ไม่มีการให้คะแนน

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 อันดับคือ

ไม่จำเป็นเลย	ได้แก่	หมายเลข 1	ให้	1	คะแนน
จำเป็นน้อย	ได้แก่	หมายเลข 2	ให้	2	คะแนน
จำเป็นปานกลาง	ได้แก่	หมายเลข 3	ให้	3	คะแนน
จำเป็นมาก	ได้แก่	หมายเลข 4	ให้	4	คะแนน
จำเป็นมากที่สุด	ได้แก่	หมายเลข 5	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้ คือ

- 1.00-1.55 หมายถึงไม่จำเป็นเลย
- 1.56-2.55 หมายถึงจำเป็นน้อย
- 2.56-3.55 หมายถึงจำเป็นปานกลาง
- 3.56-4.55 หมายถึงจำเป็นมาก
- 4.56-5.00 หมายถึงจำเป็นมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณเป็นร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษาตามการรับรู้จำนวนโดย
 - 2.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ
 - 2.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ทั้งในโดยภาพรวมและโดยภาพย่อย ของงานแต่ละด้าน
 - 2.3 หาค่าความถี่ของบทบาทด้านต่าง ๆ จากคำถามปลายเปิด